

მარია მშვილდაძე
ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი,
თსუ ასოც. პროფესორი

პ უ ბ ლ ი კ ა ც ი ე ბ ი

მონოგრაფიები:

1. რომი და აღმოსავლური რელიგიები ახ. წ. I-III სს. თბ., 2005.
2. ადრეული ქრისტიანობა საქართველოში (I-IV სს.) თბ., 2008.
3. ბჰვინთის ნაქალაქარის გლიპტიკური ძეგლები, თბ., 2012.
4. ბიბლიური არქეოლოგია (თანავტორობით გ. ლორთქიფანიძე), თბ., 2012.
თსუ გამომცემლობა.

სახელმძღვანელოები:

1. შუამდინარული კულტურა (მესოპოტამია), კულტუროლოგია (თანავტორობით), თბ., 2001; თბ., 2003, თსუ გამომცემლობა.
2. ადრეული ქრისტიანობის ისტორია, თბ., 2009, თსუ გამომცემლობა.

სტატიები:

1. პიტიუნტის ტერიტორიაზე აღმოჩენილი ბეჭდის ქვის მასალა, კრებ. ისტორიულ-პოლიტიკური ძიებანი, II, თბ., 1993, გვ. 22-31.
2. პიტიუნტის ტერიტორიაზე აღმოჩენილი ბეჭდის ფორმები (გლიპტიკური მასალის მიხედვით), თბ., 1993, პრეპრინტი.
3. ბიჰვინთის ნაქალაქარზე აღმოჩენილი გლიპტიკური ძეგლების წარმოშობის ცენტრების საკითხისათვის, თბ., 1993, პრეპრინტი.
4. პიტიუნტის ტერიტორიაზე აღმოჩენილ გლიპტიკურ ძეგლებზე გამოხატული ღვთაებები და მათთან დაკავშირებული რელიგიური რწმენა-წარმოდგენები, ივ. ჯავახიშვილის 120 წლისთავისადმი მიძღვნილი კონფერენცია. კრებ. ქართული კულტურის ისტორიის საკითხები, I, თბ., 1996, გვ. 24-27.

5. პიტუნტის ტერიტორიაზე აღმოჩენილ ცხოველთა გამოსახულებიანი გემებისა და მათთან დაკავშირებული რელიგიური რწმენა-წარმოდგენების შესწავლის საკითხისათვის, კრებ. კულტურის ისტორიის საკითხები, II, თბ., 1996, გვ. 14-19.
6. რომის XV ლეგიონთან დაკავშირებული გემები ბიჭვინთის ნაქალაქარიდან, კრებ. კულტურის ისტორიისა და თეორიის საკითხები, III, თბ., 1997, გვ. 128-130.
7. მონოთეისტური რელიგიები რომის იმპერიაში (იუდაიზმი), ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დაარსების 80 წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო სამეცნიერო კონფერენცია. კრებ. კულტურის ისტორიის საკითხები, IV, თბ., 1998, გვ. 67-71.
8. გნოსტიკური გემები (ამულეტები), კრებ. კულტურის ისტორიის საკითხები, V, თბ., 1998, გვ.194-199.
9. მონოთეისტური რელიგიები რომის იმპერიაში (ქრისტიანობა), კრებ. კულტურის ისტორიის საკითხები, VI, თბ., 1998, გვ. 164-171.
10. აღმოსავლური რელიგიები რომის იმპერიაში (ესპანეთი), კრებ. კულტურის ისტორიის საკითხები, VIII, თბ., 2000, გვ. 71-84.
11. ქრისტიანული თემის შექმნის საკითხისათვის (რომის იმპერია I ს.), ქრისტეშობიდან 2000 წლისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო კონფერენცია. კრებ. კულტურის ისტორიისა და თეორიის საკითხები, IX, თბ., 2000, გვ. 18-27.
12. პირველი ქრისტიანები რომის იმპერიაში, საერთაშორისო სიმპოზიუმი ქრისტიანობა: წარსული, აწმყო, მომავალი, თბ., 2000, 11-17 ოქტომბერი, საქართველო, მოხსენებათა მოკლე შინაარსები დაიბეჭდა სამ ენაზე (ქართული, ინგლისური, რუსული), თბ., 2000, გვ. 60.
13. ქრისტიანების მდგომარეობა რომის იმპერიაში III ს. I ნახევარში, კრებ. კულტურის ისტორიისა და თეორიის საკითხები, X, თბ., 2001, გვ. 96-102.
14. დიოკლეტიანეს რელიგიური პოლიტიკა (IV ს. დასაწყისი), კრებ. მესხეთი (ისტორიული კრებული), IV, თბილისი-ახალციხე, 2001, გვ. 29-35.
15. **О Нескольких геммах из Национальной Библиотеки Франции найденных на территории Грузии.** კავკასიოლოგთა III საერთაშორისო კონფერენცია კავკასიოლოგიური ძიებანი, თბილისი, 2001, 23-25 მაისი. კონფერენციაზე

- წარმოდგენილი მოხსენებები დაიბეჭდა ჟურ. "კავკასიის მაცნეს" №3, თბ., 2001, გვ. 161-167.
16. მილანის ედიქტის შესწავლის საკითხისათვის (თანამედროვე ისტორიოგრაფიის ფონზე), ივ. ჯავხიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ჩატარებული სამეცნიერო კონფერენცია - "კულტურათა და ცივილიზაციათა დიალოგის პრობლემები: XXI საუკუნე". კრებ. კულტურის ისტორიისა და თეორიის საკითხები, XI, თბ., 2002, გვ. 80-89.
 17. ანატოლიური კულტები რომის იმპერიაში (საბაძიოსი), კრებ. მესხეთი (ისტორიული კრებული), V, თბილისი-ახალციხე, 2002, გვ. 7-14.
 18. ზოგიერთი საკითხი სერაპისის კულტის გავრცელების შესახებ რომის იმპერიაში, კავკასიოლოგთა V საერთაშორისო კონფერენცია კავკასიოლოგიური ძიებანი, თბილისი 2002, 6-8 ივლისი, კონფერენციაზე წარმოდგენილი მოხსენებები დაიბეჭდა ჟურ. "კავკასიის მაცნეს" №5, თბ., 2002, გვ. 7-63.
 19. იუდეური დიასპორა რომის იმპერიაში ახ. წ. I საუკუნეში (მახლობელი აღმოსავლეთი), კრებ. კულტურის ისტორიისა და თეორიის საკითხები, XII, თბ., 2002, გვ.112-118.
 20. Некоторые вопросы распространения культа Исида в Римской империи, Журн. «Кавказоведение», №1, Москва, 2002, с. 67-75.
 21. საქართველო დასავლურ და აღმოსავლურ ცივილიზაციათა მიჯნაზე (მითრას კულტის გავრცელების საკითხისათვის), ივ. ჯავხიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ჩატარებული სამეცნიერო კონფერენცია - "კულტურათა და ცივილიზაციათა დიალოგის პრობლემები: XXI საუკუნე", კრებ. კულტურის ისტორიისა და თეორიის საკითხები, XIII, თბ., 2002, გვ. 98-105.
 22. О распространении культа Великой Матери богов в позднеантичном периоде, Caucasia, The Journal of Caucasian Studies. volume №5, 2002. Tbilisi Ivane Javakhishvili State University, Tbilisi University Press, Tbilisi, 2002, p. 80-88.
 23. მანიქეველობა - ერესი თუ დამოუკიდებელი რელიგია რომის იმპერიაში, კრებ. კულტურის ისტორიისა და თეორიის საკითხები, XIV I, თბ., 2002, გვ. 156-162.

24. **О распространении христианства в Западной Грузии (Питиутн)**, Журн. «Кавказоведение», №3, Москва, 2003, с. 44-48.
25. **ქრისტიანობის ოფიციალური დევნის დასაწყისი (დეციუსი, ვალერიანე)**, ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში ჩატარებული სამეცნიერო კონფერენცია - "კულტურათა და ცივილიზაციათა დიალოგის პრობლემები: XXI საუკუნე". კრებ. კულტურის ისტორიისა და თეორიის საკითხები, XVIII, თბ., 2004, გვ.82-93.
26. **Религиозная политика Константина I до Никейского собора 325 г. (Христианство)**, Журн. «Кавказоведение», №5, Москва, 2004, с. 115-118.
27. **იუდეველები ახ. 70-90-იან წწ.** კავკასიოლოგთა VI საერთაშორისო კონფერენცია კავკასიოლოგიური ძიებანი, თბილისი, 2004, კონფერენციაზე წარმოდგენილი მოხსენებები დაიბეჭდა ჟურ. "კავკასიის მაცნეს" №9, თბ., 2004, გვ.42-46.
28. **სარწმუნოებრივი და სახელმწიფოებრივი იდენტობის საკითხისათვის რომის იმპერიაში**, დისციპლინათაშორისო რესპუბლიკური კონფერენცია "ეროვნული და სარწმუნოებრივი იდენტობა" 2004 წლის 4-10 ოქტომბერი, თბილისი-მანგლისი. საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი, მოხსენებათა თეზისები, თბ., 2004, გვ. 45.
29. **მონოთეიზმისკენ სწრაფვა**, კავკასიოლოგთა XI საერთაშორისო კონფერენცია კავკასიოლოგიური ძიებანი, თბილისი, 200, 29-31 მაისი, კონფერენციაზე წარმოდგენილი მოხსენებები დაიბეჭდა ჟურ. "კავკასიის მაცნეს" №11, თბ., 2005, გვ. 40-43.
30. **რომი და პიტიუნტი (რელიგიური ასპექტი)**, კრებ. კულტურის ისტორიისა და თეორიის საკითხები, XXII, თბ., 2005, გვ. 19-24.
31. **რომი და იუდეველები ახ. წ. II-III სს.** კრებ. მესხეთი (ისტორიული კრებული), VI-VII, თბილისი-ახალციხე, თსუ გამომცემლობა, 2005, გვ. 30-37.
32. **გვიან ანტიკური ხანის რელიგიური სინკრეტიზმის პრობლემა**, კრებ. კულტურის ისტორიისა და თეორიის საკითხები, XV, თბ., (2003)2005, გვ.11-14.
33. **ქრისტიანული ცივილიზაციის დამკვიდრების ზოგიერთი ასპექტი**, ჟურ. "კავკასიის მაცნე" №16, თბ., 2007, გვ. 63-67.

34. **ბროწეულის სიმბოლოს შესწავლის საკითხისათვის**, ჟურნალი "ამირანი", კავკასიოლოგიის საერთაშორისო სამეცნიერო-კვლევითი საზოგადოებრივი ინსტიტუტის მოამბე, XVII-XVIII, მონრეალი-თბილისი, 2007, გვ. 221-226. "Amiran", Journal of the International Caucasiological Research Institute, XVII-XVIII, Montréal-Tbilisi, 2007, pp. 221-226.
35. **GEORGIA IN LATE ANTIQUE AGE (Religious aspect – Christianity)**, "Pro Georgia", Journal of Kartvelological Studies, Centre for East European Studies, Oriental Institute, University of Warsaw, Warsaw 2007, nr 15, pp. 59-70.
36. **New – Initial Stage of Christian Civilization in Georgia**, კავკასიოლოგთა პირველი საერთაშორისო კონგრესი, თბილისი, 2007. კავკასიოლოგთა პირველი საერთაშორისო კონგრესის მასალები, თბ., 2007, გვ. 28-31. კონფერენციაზე წაკითხული მასალები დაიბეჭდა სამ ენაზე (ქართული, ინგლისური, რუსული), საერთაშორისო ჟურნალში "კავკასიოლოგიური ძიებანი", "Caucasiologic papers", «Кавказоведческие разыскания» №1, თბ., 2009, გვ. 337-372.
37. **Das Christentum in Georgien und die Legionen Roms**. Georgica. Zeitschrift für Kultur, Sprache und Geschichte Georgiens und Kaukasiens, 30 Sprache Geschichte Kunst Literatur Philophie, Jahrgang 2007, p. 29-35.
38. **დასავლურ და აღმოსავლურ ცივილიზაციათა ურთიერთობის საკითხი რომის იმპერიაში არსებული რელიგიების მაგალითზე**, თსუ 2007 წლის დეკემბერში ჩატარებული რესპუბლიკური კონფერენცია "ძველი სამყაროს კულტურული მემკვიდრეობის თანამედროვე რეტროსპექტივა". კონფერენციაზე წაკითხული მოხსენებები დაიბეჭდა Bulletin of the AGIBAS American-Georgian Institute of Biblical and Archaeological Studies, №4-5, Iv.Javakhishvili Tbilisi State University Cornell University, 2006-7, pp.80-83. ბიბლიური კვლევის ამერიკულ-ქართული ინსტიტუტის ბიულეტენი, №4-5. ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, კორნელის უნივერსიტეტი, 2006-2007, გვ. 80-83.
39. **წილკნისა და ახიზის რელიეფების სიმბოლოების შესწავლის საკითხისათვის** (თანაავტორობით ქ. დიღმელაშვილი), ჟურნალი "ამირანი", კავკასიოლოგიის საერთაშორისო სამეცნიერო-კვლევითი საზოგადოებრივი ინსტიტუტის მოამბე, XX, მონრეალი-თბილისი, 2008, გვ.74-79. "Amiran", Journal of the

- International Caucasiological Research Institute, XVII-XVIII, Montréal-Tbilisi, 2008, pp.74-79.
40. **ИУДЕЙСКИЕ ОБЩИНЫ И РАСПРОСТРАНЕНИЕ ХРИСТИАНСТВА В ВОСТОЧНОЙ ГРУЗИИ**, Журн.: «Кавказоведение». Москва, 2008, с. 74-79.
41. საფრანგეთის ნაციონალურ ბიბლიოთეკაში დაცული სომხეთის ტერიტორიაზე აღმოჩენილი ერთი გემის შესწავლისათვის. შალვა ნუვეზიძის 120 წლის იუბილისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო კონფერენცია, თსუ-ს ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი, თბ., 2008.
42. იმპერიები და რელიგიები (რომი და სასანიანთა ირანი ახ. წ. III ს.), ივ. ჯავახიშვილის დაბადებიდან 130-ე წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო კონფერენცია, თბილისი 2006 წლის 20-22 დეკემბერი. სტატია დაიბეჭდა ჟურნალში "ამირანი", კავკასიოლოგიის საერთაშორისო სამეცნიერო-კვლევითი საზოგადოებრივი ინსტიტუტის მოამბე, XX, მონრეალი-თბილისი, 2008, გვ.86-93. "Amiran", Journal of the International Caucasiological Research Institute, XX, Montréal-Tbilisi, 2008, pp. 86-93.
43. ახალი აღთქმა, როგორც ისტორიული წყარო, რესპუბლიკური კონფერენცია "წარმართობიდან ქრისტიანობამდე", თბილისი, 2008 წლის 17-18 ნოემბერი. მოკლე შინაარსები, თბ., 2008, გვ. 52-54.
44. გონიო-აფსაროსის გლიპტიკური ძეგლები (თანაავტორობით შოთა მამულაძე), აკაკი ურუშაძის დაბადებიდან 90 წლისთავისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო სესია, თბ., 2008, სტატია დაიბეჭდა გონიო-აფსაროსი, VIII, ბათუმი, 2009, გვ. 288-297.
45. ქრისტიანობა აღმოსავლეთ საქართველოში ახ. წ. I-IV სს. (გლიპტიკური მასალის მიხედვით), "დიდარობა", საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია, ხულო-დიდაჭარა, თბ., 2009 წლის მაისი, სამეცნიერო კრებული "დიდაჭარობა", თბ., 2009, გვ. 380-384.
46. ადრექრისტიანული წყაროების შესწავლის საკითხისათვის, საერთაშორისო სამეცნიერო ჟურნალი "ინტელექტუალი", №10, თბ., 2009, გვ. 47-52.
47. გონიო-აფსაროსის ტერიტორიაზე აღმოჩენილი ერთი გემის შესწავლის საკითხისათვის. თბილისის სასულიერო აკადემიის დაარსებიდან ოცი წლისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო კონფერენცია. კონფერენციაზე წაკითხული

- მოხსენებები დაიბეჭდა თბილისის სასულიერო აკადემიის სამეცნიერო შრომების პირველ ნომერში, თბ., 2009, გვ. 159-166.
48. ქალღვთაებები აღმოსავლეთ შავიზღვისპირეთის ტერიტორიაზე აღმოჩენილი გლიპტიკური მასალიდან. გრიგოლ კიკნაძის 100 წლისთავისადმი მიძღვნილი კონფერენცია, თბილისი, 2009 წლის 15-18 ივნისი. თსუ-ს ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი, თეზისები, ინტერნეტ ვერსია.
49. სერაპისი აღმოსავლეთ შავიზღვისპირეთში (გვიან ანტიკური პერიოდი), სამეცნიერო კრებული "ისტორიანი", მიძღვნილი საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსის რ. მეტრეველის დაბადების 70 წლისთავისადმი, თბ., 2009, გვ. 62-73.
50. ქრისტიანული ცივილიზაციის დამკვიდრება - ანტიკური ცივილიზაციის განვითარების ლოგიკური დასასრული, სამეცნიერო კრებული "კულტურულ-საისტორიო ძიებანი" მიძღვნილი საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის წავრ-კორესპონდენტის გ. ლორთქიფანიძის სამეცნიერო მოღვაწეობის 50 წლისადმი, თბ., 2010, გვ. 66-74.
51. ანტიკური კულტები საქართველოს შავიზღვისპირეთის ქალაქებში, არქეოლოგიის ცენტრი, იბერია-კოლხეთი №6, თბ., 2010, გვ. 66-74.
52. ქრისტიანობის სახელმწიფო რელიგიად გამოცხადების წინაპირობები ქართლში, "დიდარობა", საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია, ხულო-დიდაჭარა, თბ., 2010, წლის მაისი, სამეცნიერო კრებული "დიდაჭარობა", თბ., 2010, გვ. 26-28.
53. ადრეული ქრისტიანობა აღმოსავლეთ საქართველოს შავიზღვისპირეთში (წებელდა), ივ. ჯავახიშვილის დაბადების დღისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო კონფერენციის მასალები, თბ., 2010 წლის 23 აპრილი. კრებ. საქართველოს სამოციქულო მართმადიდებლური ეკლესიის ისტორიის საკითხები, თბ., 2010, გვ. 38-48.
54. ქრისტიანობის გავრცელების სოციალური ასპექტები საქართველოში (ქართლი), ჩვენი სულიერების ბალავარი, რესპუბლიკური სამეცნიერო კონფერენცია მიძღვნილი შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის 75 წლისთავისადმი, ბათუმი, 2010 წლის 16-17 აპრილი, სამეცნიერო კონფერენციის მასალები, ბათუმი, II, გვ. 23-28.

55. მეორე ტაძრის პერიოდის იუდეური დიასპორა, კრებ. კულტურის ისტორიისა და თეორიის საკითხები, XXVI, თბ., 2010, გვ.47-58.
56. ქრისტიანობის გავრცელება დასავლეთ საქართველოში (აჭარა), კავკასიოლოგთა მეორე საერთაშორისო კონგრესი, თბილისი, 2010 წლის 9-12 ნოემბერი, კავკასიოლოგთა კონფერენციის მასალები, თბ., 2010. კონგრესზე წაკითხული მოხსენების მასალები დაიბეჭდა სამ ენაზე (ქართული, ინგლისური, რუსული), გვ. 45-46; 107-109, 194-196.
57. **THE RELIGIOUS POLICY OF MIRIAN THE KING OF KARTLI**, "Pro Georgia", Journal of Kartvelological Studies, Centre for East European Studies, Oriental Institute, University of Warsaw, t. 21, Warsaw 2011, p.39-42.
58. დასავლეთ საქართველოს შავიზღვისპირეთის ქალაქების მოსახლეობის რელიგიური კუთვნილების საკითხისათვის ახ. წ. I-IV სს. (გლიპტიკური მასალის მიხედვით. პიტიუნტი), თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის შრომები, II, თბ., 2011, გვ. 64-69.
59. პირველი ქრისტიანები ქართლში, ჩვენი სულიერების ბალავარი, საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია, ბათუმი, 2011 წლის აპრილი, სამეცნიერო კონფერენციის მასალები, ბათუმი, II, გვ.7-13.
60. **Fragen des religiösen Eigentums der Stadtbevölkerung des Östlichen Schwarzmeergebietes im 1. bis 4 Jh. n. Ch. Georgica (anhand glyptischen Materials von Gonio-Apsaros). Zeitschrift für Kultur, Sprache und Geschichte Georgiens und Kaukasiens, 30 Sprache Geschichte Kunst Literatur Philophie, Jahrgang 2011. p. 112-116.**
61. წარმართული სიმბოლოები დასავლეთ საქართველოს შავიზღვისპირეთში გლიპტიკური მასალის მიხედვით (პიტიუნტი), საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია მსოფლიო და კავკასია, თბ., 2011წლის 30-31 მაისი, სამეცნიერო კონფერენციის მასალები, თბ., 2011, გვ. 213-215.
62. Римские легионы на территории Пятиунта по глиптическому материалу, რომის ლეგიონები პიტიუნტის ტერიტორიაზე გლიპტიკური მასალის მიხედვით, ქართველოლოგთა საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის შრომები, თბ., 2011, გვ. 192-194.

63. **რომის რელიგიური პოლიტიკა (ავგურები)**, თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის კონფერენცია, თბ., 2011.
64. **წარმართობიდან ქრისტიანობამდე**, ჩვენი სულიერების ბალავარი, საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია, ბათუმი, 2012 წლის აპრილი, საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის მასალები, IV, ბათუმი, 2012, გვ. 29-34.
65. **საკურთხევლის გამოსახულებათა შესწავლის საკითხისათვის გვიან ანტიკურ ხანაში (გლიპტიკური მასალის მიხედვით)**, თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის შრომები, V, თბ., 2012, გვ. 25-33.
66. **ქურუმთა კოლეგიების საკითხთა შესწავლისათვის რომში**, კრებ. კულტურის ისტორიისა და თეორიის საკითხები, XXVII, თსუ, თბ., 2012, გვ. 83-87.
67. **Иудейские общины в восточной Грузии (первый период раннефеодальной эпохи (IV-VI вв. н. э.))**. Международный научный симпозиум, посвященный 90-летию Героя Советского Союза, академика Зии Буниятова. Баку, 7-8 Май 2012 г. Материалы международного научного симпозиума, Баку, 2012, с. 170-173.
68. **ავგუსტალთა კოლეგიების შესწავლის საკითხისათვის (ადრეული იმპერიის ხანა)**, თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის კონფერენცია, თბ., 2012.
69. **არქეოლოგიური მონაცემები ბიჭვინთის (პიტუნტის) ადრექრისტიანული თემის შესახებ** (თანაავტორობით გ. ლორთქიფანიძე), მეცნიერებათა აკადემიის მაცნე, №2, თბ., 2012, გვ. 69-75.
70. **ადრექრისტიანული სტელა ბიჭვინთის სამაროვნიდან. Early Christian Stella from Bichvinta Tomb** (თანაავტორობით გ. ლორთქიფანიძე). საერთაშორისო კონფერენცია მიძღვნილი საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, მცხეთა-თბილისის მთავარეპისკოპოსის, ბიჭვინთისა და ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტის, უწმიდესისა და უნეტარესის ილია II-ის აღსაყდრების 35, დაბადების 80 წლისთავის. საერთაშორისო კონფერენციაზე წარმოდგენილი მასალები დაიბეჭდა კრებულში გული ბრძენი გონიერი, თბ., 2013, გვ. 88-98 (ორ ენაზე: ქართული, ინგლისური).

71. აღმოსავლეთ საქართველოს ტერიტორიაზე ახ.წ. I-IV სს. ადრეული ქრისტიანული თემების არსებობის შესწავლის საკითხისათვის, კრებ. კულტურის ისტორიისა და თეორიის საკითხები, XXVIII, თსუ, თბ., 2013, გვ.101-110.
72. პოლიტიკა და რელიგიური ორიენტაციის საკითხი ქართლში (III–IV საუკუნეების მიჯნა), ჩვენი სულიერების ბალავარი, საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია, ბათუმი, 2013 წლის აპრილი, საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის მასალები, ბათუმი, 2013, V, გვ. 39-45.
73. ბიზანტიის იმპერიისა და დასავლეთ საქართველოს შავიზღვისპირეთის ისტორიის შესწავლის საკითხისათვის IV-VI სს. ბიზანტიოლოგთა საერთაშორისო კონფერენცია, თბილისი-ბათუმი-კაპადოკია, 2013 წლის სექტემბერი, ბიზანტიოლოგია საქართველოში, თბილისი-ბათუმი-კაპადოკია, 2013, გვ. 119-120; 254-255.
74. დასავლეთ საქართველოს შავიზღვისპირეთის ქალაქების მოსახლეობის რელიგიური კუთვნილების საკითხისათვის ახ. წ. I-IV სს. (გლიპტიკური მასალის მიხედვით), მეცნიერებათა აკადემიის მაცნე, თბ., 2013, გვ. 30-38.
75. ირმისგამოსახულებიანი გემა საფრანგეთის ნაციონალური ბიბლიოთეკიდან, კრებ. კულტურის ისტორიისა და თეორიის საკითხები, XXIX, თსუ, თბ., 2014, გვ. 63-68.
76. **THE ROMAN LEGIONS IN APSAROS**, „Pro Georgia“, Journal of Kartvelological Studies, Centre for East European Studies, Oriental Institute, University of Warsaw, t. 24, Warsaw 2014, p.123-128.
77. საქართველოს ებრაელთა სოციალური სტატუსის კვლევისათვის, საერთაშორისო კონფერენცია საქართველოს, კავკასიისა და ცენტრალური აზიის ებრაელები, თბილისი, 2014 წლის 8-10 სექტემბერი, გვ.18. Study of the Social Status of Jews in Georgia. International Conference The Jews of Georgia, the Caucasus and Central Asia, Tbilisi, 8-10 September, 2014. reziume, Abstracts, Fabstracts The Jews of Georgia, the Caucasus and Central Asia, p. 38. ნაშრომი დაიბეჭდა სათაურით იუდეველთა სოციალური სტატუსის შესწავლისათვის ქართლში, მეცნიერებათა აკადემიის მაცნეში, თბ., 2015, №1, გვ. 24-30.

78. აფროდიტეს კულტის გავრცელებისათვის ქართლში-ურბნისი (გლიპტიკური მასალის მიხედვით), აკადემიკოს ანდრია აფაქიძის დაბადების 100 წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო კონფერენცია, თბილისი, 2014 წლის ოქტომბერი. ნაშრომი დაიბეჭდა თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის შრომები, თბ., 2015, გვ.20-30.
79. **The Antique Deities in Georgia (Charites)**, „Pro Georgia“, Journal of Kartvelological Studies, Centre for East European Studies, Oriental Institute, University of Warsaw, t. 25, Warsaw 2015, pp. 77-81.
80. ადრეული ქრისტიანობა საქართველოში, აკადემიკოს ივერი ფრანგიშვილის დაბადების 85-ე წლისთავისადმი მიძღვნილი საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენცია „ საინფორმაციო და კომპიუტერული ტექნოლოგიები მოდელირება, მართვა - 2015 (სკტ-მმ 2015), თბილისი 3-5 ნოემბერი. საერთაშორისო კონფერენციის მასალები, თბილისი, 2015, გვ.
81. ქრისტიანობის გავრცელების საკითხისათვის ჩინეთში, შორეული აღმოსავლეთის რეგიონმცოდნეობის I სამეცნიერო კონფერენცია (შორეული აღმოსავლეთი: ისტორია, რელიგია, კულტურა), თბილისი , თსუ, 2015. ნაშრომი დაიბეჭდა კრებ. კულტურის ისტორიისა და თეორიის საკითხები, XXX, თსუ, თბ., 2016, გვ.41-51.
82. ანტიკური კულტები საქართველოში (ათენა), თსუ ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის შრომები, XI, თბ., 2016, გვ.99-110.
83. სახელმწიფო წყობის რელიგიური ასპექტები გვიან ანტიკური პერიოდის რომის იმპერიაში, კრებ. კულტურის ისტორიისა და თეორიის საკითხები, XXX, თსუ, თბ., 2016, გვ. 68-77.
84. ქართლის (იბერია) სამეფოს „რომანიზაციის“ კულტუროლოგიური ასპექტები (I-III სს.) (თანაავტორობით გ. ლორთქიფანიძე), საერთაშორისო ქართველოლოგიური კონგრესი I, ქართველოლოგიის პრობლემები და პერსპექტივები, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემია, ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველოს

- საპატრიარქო, თბილისი 14-15 ნოემბერი. ნაშრომი დაიბეჭდა, მეცნიერებათა აკადემიის მაცნეში, თბ., 2016, №1, გვ. 26-40.
85. მცხეთაში აღმოჩენილი ერთი გემის განსაზღვრისათვის (თანაავტორობით ქ. დიდმელაშვილი), არქეოლოგიის ცენტრი, იბერია-კოლხეთი, თბ., №, 2016, გვ.124-130.
86. ქრისტიანობის გავრცელების საკითხისათვის ინდოეთში, შორეული აღმოსავლეთის რეგიონმცოდნეობის I I სამეცნიერო კონფერენცია (შორეული აღმოსავლეთი: ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობა და ახალი გამოწვევები), თბილისი, თსუ, 2016.
87. იბერია ანტიკური სამყაროს კონტექსტში (სვეტიცხოვლის № 14 სამარხში აღმოჩენილი ნივთების კვალდაკვალ), მეშვიდე საერთაშორისო ქართველოლოგიური სიმპოზიუმი, თბილისი, თსუ, 2016, 17-22 ოქტომბერი, საერთაშორისო სიმპოზიუმის მასალები: საქართველო ევროპული ცივილიზაციის კონტექსტში, თბილისი, 2016, გვ.412-414.
88. **Divinités égyptiennes en Colchige, The 15 th Annual International Caucasian Session In Memory Of St. Grigorl Peradze.** გრიგორ ფერაძის ხსოვნისადმი მიძღვნილი კავკასიოლოგთა 15 საერთაშორისო კონფერენცია, ვარშავა, 8-10 დეკემბერი, ნაშრომი დაიბეჭდა სამეცნიერო ჟურნალ „Pro Georgia“, Journal of Kartvelological Studies, Centre for East European Studies, Oriental Institute, University of Warsaw, t. 24, Warsaw 2016, p.69-75.